

INNKAUPAREGLUR REYKJAVÍKURBORGAR

I. kafli

Almenn ákvæði

1. gr.

Tilgangur

Tilgangur með reglum þessum er að stuðla að vönduðum, hagkvæmum og ábyrgum innkaupum Reykjavíkurborgar og tryggja gæði vöru, þjónustu og verka sem Reykjavíkurborg kaupir.

Reglum þessum er ætlað að stuðla að því að Reykjavíkurborg hagi innkaupum sínum í samræmi við góða viðskipta- og stjórnarsýsluhætti. Þeim er einnig ætlað að stuðla að því að almennar kröfur um stjórnfestu og fyrirsjáanlega framkvæmd, gegnsæi, jafnræði og málskotsrétt séu virtar við innkaup á vegum Reykjavíkurborgar.

Jafnframt er reglum þessum ætlað að stuðla að því að innkaup Reykjavíkurborgar á vörum, þjónustu og verkum leiði til virkrar samkeppni fyrirtækja á markaði og efla nýsköpun og þróun.

2. gr.

Gildissvið

Reglur þessar gilda fyrir borgarsjóð Reykjavíkur og allar stofnanir hans. Þær gilda ekki sjálfkrafa um fyrirtæki í eigu Reykjavíkurborgar þrátt fyrir að þau fyrirtæki falli hugsanlega undir lög um opinber innkaup nr. 120/2016.

3. gr.

Lög og reglur um innkaup

Innkaupastefnu og innkaupareglum Reykjavíkurborgar skal fylgt við öll innkaup Reykjavíkurborgar, sem og lögum um framkvæmd útboða nr. 65/1993 og lögum um opinber innkaup nr. 120/2016 þar sem við á. Innkaupareglur Reykjavíkurborgar gilda ekki um innkaup sem eru yfir útboðsskyldum viðmiðunarfjárhæðum laga um opinber innkaup og reglugerða sem settar eru á grundvelli þeirra, nema að því leyti sem snýr að framkvæmd og hlutverki innkaupadeildar og innkauparáðs Reykjavíkurborgar enda gilda lög um opinber innkaup þar framfar. Þó hafa I. og IV. kaflar reglnanna almennt gildi við öll innkaup Reykjavíkurborgar.

Við túlkun á reglum þessum ber að hafa hliðsjón af lögum um opinber innkaup nr. 120/2016, að meðtöldum reglugerðum sem settar eru á grundvelli þeirra sem og lögskýringargögnum.

4. gr.

Hugtakið innkaup

Með hugtakinu innkaup er átt við kaup á hvers kyns aðföngum, þ.e. kaup á vörum, þjónustu og verklegum framkvæmdum, sbr. 10. gr.

5. gr.

Umsjón innkaupa Reykjavíkurborgar

Stjórnendur og starfsmenn sviða, skrifstofa, stofnana og annarra rekstrareininga sem fara með innkaup fyrir hönd Reykjavíkurborgar, hér eftir kaupendur, skulu tryggja að innkaup séu í samræmi við innkaupastefnu og innkaupareglur borgarinnar, sem og lög um opinber innkaup. Kaupandi ber m.a. ábyrgð á gerð þarfagreiningar, kostnaðaráætlunar og útboðsgagna. Kaupandi ber ábyrgð á því að framkvæmt verði mat á því hvernig fyrirhuguð innkaup samræmist stefnum Reykjavíkurborgar í innkaupamáli. Mat þetta skal eiga sér stað áður en innkaupaferill hefst. Kaupandi ber ábyrgð á framkvæmd samningsins og eftirliti með því að hann sé framkvæmdur í samræmi við efni sitt. Kaupanda er óheimilt að framkvæma sjálfur formleg innkaupaferli sem reglurnar fjalla um, sbr. 2. mgr.

Innkaupadeild Reykjavíkurborgar hefur yfirumsjón með ráðgjöf og þjónustu vegna innkaupa Reykjavíkurborgar og ber innkaupadeild Reykjavíkurborgar, hér eftir nefnd innkaupadeild, ábyrgð á ráðgjöf á sviði innkaupamála og þjónustu við innkauparáð. Innkaupadeild veitir þjónustu og aðstoð vegna innkaupa til þeirra sem, af hálfu Reykjavíkurborgar, kaupa verk, vöru og þjónustu. Innkaupadeild framkvæmir í samvinnu við kaupanda öll innkaupaferli sem reglur þessar og lög um opinber innkaup fjalla um. Þá ber innkaupadeild ábyrgð á að samræma og staðla almenn ákvæði útboðsgagna sem notuð eru við útboð á vegum Reykjavíkurborgar. Auk þess hefur innkaupadeild umsjón með eftirliti með því að innkaup Reykjavíkurborgar séu í samræmi við innkaupareglur þessar.

Innkaupadeild er heimilt að óska eftir nánari upplýsingum frá einstökum sviðum eða stofnunum Reykjavíkurborgar um innkaup yfir viðmiðunarfjárhæðum innkaupareglna sem deildin telur óvíst hvort stofnað hafi verið til í samræmi við innkaupareglur. Innkaupadeild skal ársfjórðungslega leggja fram yfirlit til innkauparáðs yfir slík mál ásamt skýringum viðkomandi ábyrgðaraðila.

Borgarlögmaður veitir lögfræðilega ráðgjöf í innkaupamálum til innkaupaeildar og kaupanda og skal vera innkauparáði til ráðgjafar.

Innkauparáð hefur á hendi eftirlitshlutverk með því að kaupendur Reykjavíkurborgar fylgi innkaupastefnu og innkaupareglum Reykjavíkurborgar. Það tekur til meðferðar tillögur um nýjungar og breytingar á stefnu í innkaupamálum og afgreiðir innkaupamál yfir tilteknum viðmiðunarfjárhæðum þessara innkaupareglna, sbr. samþykkt fyrir innkauparáð Reykjavíkurborgar.

6. gr.

Ábyrgð á því að farið sé að reglum um innkaup

Ábyrgð á að innkaup séu í samræmi við reglur Reykjavíkurborgar og ákvæði laga um opinber innkaup er á hendi viðkomandi kaupanda hjá Reykjavíkurborg.

Fagråd borgarinnar bera ábyrgð á eftirliti með innkaupum sviða og stofnana sem undir þau heyra. Komi í ljós við eftirlit að reglur kunni að hafa verið brotnar ber að tilkynna um slíkt til innkauparáðs sem tekur erindið til meðferðar.

Innkaupadeild skal beina athugasemdum til og krefjast úrbóta hjá stofnunum og sviðum borgarinnar vegna brota á reglum þessum. Innkaupadeild skal gera innkauparáði grein fyrir þeim athugasemdum sem gerðar hafa verið í tengslum við eftirlit, hvaða úrbóta var krafist og hvernig úrbætur fóru fram.

Vakni grunur um misferli í innkaupum skal slíkt tafarlaust tilkynnt innri endurskoðun Reykjavíkurborgar.

7. gr.

Upplýsingagjöf kaupanda til eftirlitsaðila

Ársfjórðungslega skulu yfirmenn sviða og skrifstofa Reykjavíkurborgar senda yfirlit til þess fagráðs sem þau heyra undir. Í yfirlitinu skal gera grein fyrir einstökum innkaupum sem sviðið eða skrifstofan hefur greitt fyrir á undanförunum 12 mánuðum og samanlagðar greiðslur á tímabilinu eru hærri en ein milljón krónur. Fagråd getur vísað ábendingum um einstök innkaup til innkauparáðs. Miðlægar skrifstofur skulu senda slíkt yfirlit til innkauparáðs.

Með sama hætti skulu kaupendur senda innkauparáði yfirlit yfir einstök innkaup sem greitt hefur verið fyrir á undanförunum 12 mánuðum og samanlagðar greiðslur á tímabilinu eru hærri en fimm milljónir króna. Þessi málsgrein gildir ekki um þær miðlægu skrifstofur sem senda yfirlit í samræmi við 1. mgr.

Árlega skulu yfirmenn sviða og skrifstofa senda sambærileg yfirlit yfir uppsöfnuð viðskipti undanfarinna 48 mánaða.

Yfirlitin skulu þannig fram sett að auðkennd og aðgreind séu innkaup sem framkvæmd hafa verið af innkaupadeild fyrir hönd sviðsins sem og hvar ákvörðun um innkaupin hafi verið tekin. Einnig skal koma fram á yfirliti tegund verkefnis, hvort um ræðir verklega framkvæmd, vöru eða þjónustu.

Hafi engin innkaup yfir tilgreindum fjárhæðum farið fram á tímabilinu skal senda yfirlýsingu þess efnis til innkauparáðs og viðkomandi fagráðs. Berist hvorki yfirlit né yfirlýsing skal innkauparáð kalla eftir upplýsingum frá viðkomandi sviði.

Mánaðarlega skal innkaupadeild leggja fram í innkauparáði heildaryfirlit yfir viðskipti og þjónustu við borgarstofnanir, málaflokka og fyrirtæki borgarinnar, sbr. 2. gr. Jafnframt skal innkaupadeild veita innkauparáði upplýsingar um eftirlit skrifstofunnar með innkaupamálum.

Kaupendur skulu senda umbeðnar upplýsingar til innkauparáðs eða annarra eftirlitsaðila sé þess óskað.

Innkaupadeild skal gera eftirlitsáætlun þar sem skilgreint er með hverju á að hafa eftirlit og hvernig framkvæmd skuli háttáð. Eftirlitsáætlunina skal kynna innkauparáði. Árlega skal innkaupadeild skila inn skýrslu til innkauparáðs þar sem framkvæmd eftirlitsáætlunar er metin.

8. gr.

Eftirlit með innkaupum og framkvæmdum

Kaupendur skulu senda innkaupadeild beiðni um heimild til að viðhafa bein innkaup yfir viðmiðunarfjárhæðum 14. gr. Bein innkaup eru innkaup án undanfarandi innkaupaferils skv. 17. gr. Beiðninni skal fylgja kostnaðaráætlun og staðfesting á fjárheimild. Óska skal eftir samþykki innkauparáðs fyrirfram þegar bein kaup eru áætluð yfir viðmiðunarfjárhæðum þessara reglna. Séu fyrirhuguð innkaup samþykkt úthlutar innkaupadeild þar til gerðu númeri. Númer þetta skal skráð á alla reikninga sem berast vegna kaupana og einnig skal númerið skráð á yfirlit sem skilað er til innkauparáðs.

Kaupandi sem óskar eftir því að borgaráð samþykki viðauka við fjárheimildir skal senda tilkynningu til innkauparáðs til upplýsingar þegar viðaukinn hefur verið samþykktur í borgarráði. Fjármálaskrifstofa sendir innkaupadeild yfirlit yfir samþykktu viðauka ársfjórðungslega.

Kaupandi skal í upphafi árs senda innkauparáði fjárfestinga- og fjárhagsáætlun sviða og skrifstofa. Fjármálaskrifstofa hefur umsjón með að samræma sniðmát í fjárhagskerfi til birtingar þessara upplýsinga.

Fjármálaskrifstofa skal ársfjórðungslega senda innkauparáði yfirlit yfir frávik frá samþykktum fjárheimildum.

Innkauparáð skal fara yfir allar upplýsingar og yfirlit sem þeim berast og beina athugasemdum og ábendingum um það sem betur má fara til sviðsstjóra og viðkomandi fagráðs. Innkauparáð getur boðað sviðsstjóra eða fulltrúa þeirra til fundar við sig og óskað skýringa á innkaupum.

Innkauparáði hefur heimild til krefja kaupanda um að stöðva framkvæmd samnings tímabundið ef ekki liggur skýrt fyrir að samningi hafi verið komið á í samræmi við innkaupareglur og / eða ef fjárheimildir eru ekki fyrir hendi. Berist ekki upplýsingar til innkauparáðs innan 72 klst. frá því beiðni um upplýsingar berst skal innkauparáð leggja til við borgarráð að kaupandi stöðvi framkvæmdir þar til innkauparáð hefur aflétt tímabundinni stöðvun.

9. gr.

Samræming innkaupa

Innkaupadeild skal standa vörð um að hagkvæmni sé gætt í innkaupum Reykjavíkurborgar m.a. með því að gera miðlæga samninga, svo sem rammasamninga, þegar um er að ræða vöru eða þjónustu sem kaupendur Reykjavíkurborgar hafa almennt not fyrir. Við gerð miðlægra samninga skal innkaupadeild taka mið af því innkaupafyrirkomulagi sem er til staðar hjá viðkomandi kaupendum.

Innkaupadeild ber ábyrgð á að leggja fram tillögur til sviðsstjóra sem miða að því að gera innkaup innan miðlægra samninga hagkvæmari. Kaupandi ber ábyrgð á því að samræma innkaup innan síns sviðs með tilliti til hagkvæmni í samræmi við tillögur innkaupadeildar.

10. gr.

Samningar sem innkaupareglur Reykjavíkurborgar taka til

Innkaupareglur þessar taka til skriflegra samninga um fjárhagslegt endurgjald sem Reykjavíkurborg gerir við eitt eða fleiri fyrirtæki og hafa að markmiði framkvæmd verks, sölu vara eða veitingu þjónustu í skilningi reglna þessara. Til verksamninga teljast samningar sem hafa að markmiði framkvæmd, eða framkvæmd og hönnun, á verkum, annars vegar sem hér eru nefnd í lokamálslið þessar málsgreinar og hins vegar verkum, eða framkvæmd verks, með hvers konar aðferðum, sem svara eiga til krafna sem kaupandi hefur sett fram. Með verki í þessum skilningi er átt við afrakstur mannvirkjagerðar eða verkfræðilegra aðferða sem getur, sem slíkur, þjónað efnahagslegu eða tæknilegu hlutverki.

Dæmi um verksamninga eru samningar um gerð nýbygginga, gatna, lagna, steyptra kantsteina, sparkgerða, aðalstíga, malbiksyfirlagninga, samningar um jarðvinnu, dúkalagningu, flísalagningu, uppsetningu loftræstikerfa og innréttinga og málun mannvirkja.

Til vörusamninga teljast aðrir samningar en ræðir um í 2. mgr. sem hafa að markmiði kaup, leigu eða fjármögnunarleigu, með eða án kaupréttar, á vörum. Samningur sem felur í sér tilfallandi ísetningu eða uppsetningu vöru telst vörusamningur.

Til þjónustusamninga teljast samningar sem ekki eru verk- eða vörusamningar og hafa að markmiði veitingu þjónustu, svo sem viðhalds- og viðgerðarþjónustu, fjarskiptaþjónustu, fjármálaþjónustu, váttryggingaþjónustu, tölvuþjónustu, arkitekta- og verkfræðiþjónustu, grasslátt og sorp- og hreinlætisþjónustu. Ef samningur nær bæði til kaupa á vöru og þjónustu skal hann teljast þjónustusamningur ef sá þáttur samningsins sem lýtur að þjónustu nemur hærri fjárhæð en vöruþátturinn. Samningur sem hefur að markmiði veitingu þjónustu og felur í sér tilfallandi verk með hliðsjón af meginmarkmiði samningsins, skal teljast þjónustusamningur.

Um skilgreiningar á einstökum samningsgerðum vísast að öðru leyti til laga um opinber innkaup nr. 120/2016.

11. gr.

Ábyrg innkaup

Kaupandi skal framkvæma innkaup á eins ábyrgan og umhverfisvænan hátt og unnt er hverju sinni. Meta skal möguleika þess að framkvæma fyrirhuguð innkaup í samræmi við gildandi stefnur Reykjavíkurborgar, eins og umhverfis- og auðlindastefnu Reykjavíkurborgar, mannréttindastefnu Reykjavíkurborgar og aðrar stefnur einstakra sviða og skrifstofa Reykjavíkurborgar.

Að jafnaði skal kaupandi skrá niðurstöður slíks mats og getur innkaupadeild, fyrir hönd innkauparáðs, óskað eftir að kaupandi sýni fram á að það hafi verið gert.

12. gr.

Áætlun fjárhæða innkaupa

Á undirbúningsstigi innkaupa skal kaupandi gera kostnaðaráætlun um fyrirhuguð innkaup. Við útreikning á áætluðu virði samnings skal miða við þá heildarfjárhæð sem kaupandi kemur til með að greiða fyrir innkaup að frátöldum virðisaukaskatti, þ.m.t. aðföng sem kaupandi lætur þjóðanda í té, flutningur vöru og þóknun og annað það sem kaupandi leggur til og metið verður til fjár. Útreikningur skal miðast við þann tíma þegar auglýsing um innkaupin er send til opinberrar birtingar. Við þennan útreikning skal finna mögulega hámarks heildarfjárhæð fyrirhugaðs samnings, þar með talið hvers konar valfrjáls ákvæði og allar hugsanlegrar endurnýjunar og/ eða framlengingar samnings. Sé fyrirhugað að kaupa vöru, þjónustu eða verk í áföngum skal miða við samanlagt heildarvirði allra áfanga. Skila skal kostnaðaráætlun til innkaupadeildar áður en innkaupaferli er auglýst eða verðfyrirspurnargögn send út.

Óheimilt er að skipta upp verki eða innkaupum á vöru og/eða þjónustu í því skyni að innkaup verði undir viðmiðunarfjárhæðum 14. gr. þessara reglna eða laga um opinber innkaup nr. 120/2016.

Óheimilt er að gera ótímabundna samninga.

II. kafli

Innkaupaferli

13. gr.

Miðlægir samningar

Innkaupaáðilum Reykjavíkurborgar er skylt að kaupa inn á grundvelli þeirra miðlægu samninga sem í gildi eru fyrir öll svið og skrifstofur Reykjavíkurborgar. Áður en innkaupaferli hefst skal kanna hvort miðlægir samningar séu fyrir hendi sem ná yfir fyrirhuguð innkaup.

Innkaupadeild annast gerð miðlægra samninga, sbr. 9. gr. þessara reglna, og birtingu þeirra samninga á innri vef Reykjavíkurborgar.

Miðlægir samningar geta hvort sem er verið rammamningar eða hvers konar aðrir samningar sem ætlaðir eru til miðlægrar notkunar hjá Reykjavíkurborg.

14. gr.

Skylda til innkaupa á grundvelli innkaupaferils

Samkvæmt innkaupastefnu Reykjavíkurborgar er meginreglan sú að beitt skuli tilteknum innkaupaferlum við innkaup Reykjavíkurborgar. Innkaupaferli eru nánar útlistuð í 17. gr.

Gera skal verðfyrirspurn, sbr. 19. gr. eða beita öðrum innkaupaferlum, þegar áætluð fjárhæð innkaupa án virðisaukaskatts er á eftirtöldum verðbilum:

- vegna verklegrar framkvæmdar á bilinu 10.000.000 - 30.000.000 kr. án vsk.
- vegna kaupa á vöru og þjónustu á bilinu 5.000.000 -15.500.000 kr. án vsk.

Skylt er að viðhafa innkaupaferli, annað en verðfyrirspurn, þegar áætluð samningsfjárhæð án virðisaukaskatts nær eftirtöldum fjárhæðum:

- vegna verklegrar framkvæmdar yfir kr. 30.000.000 án vsk.
- vegna kaupa á vöru og þjónustu yfir kr. 15.500.000 án vsk.

Vegna innkaupa sem falla undir 16. gr. er ekki skylt að framkvæma verðfyrirspurn eða beita öðru innkaupaferli þegar áætluð fjárhæð innkaupa án virðisaukaskatts er undir

viðmiðunarfjárhæðum laga um opinber innkaup hverju sinni. Ætíð er þó heimilt að beita slíkum innkaupaaðferðum.

Innkauparáð endurskoðar viðmiðunarfjárhæðir, sbr. 2. og 3. mgr., að jafnaði á tveggja ára fresti.

Við innkaup undir ofangreindum viðmiðunarfjárhæðum skal kaupandi ávallt gæta hagkvæmni og gera samanburð meðal sem flestra fyrirtækja. Slíkur samanburður skal jafnan gerður skriflega eða með rafrænni aðferð. Við þessi innkaup skal virða jafnræðisreglu 3. mgr. 1. gr. reglnanna. Heimilt er að leita til innkaupadeildar um þjónustu og ráðgjöf þótt innkaupafjárhæð sé undir framangreindum viðmiðunarmörkum. Komi í ljós við samanburð meðal fyrirtækja að fyrirhuguð innkaup eru yfir kostnaðaráætlun og/eða viðmiðunarfjárhæðum skal kaupandi leita ráðgjafar innkaupadeildar áður en samningur kemst á. Kaupandi skal fá staðfestingu frá viðsemjanda sínum um að hann sé í skilum með opinber gjöld og lífeyrissjóðsiðgjöld.

Ef ekkert tilboð berst að loknu innkaupaferli skv. reglum þessum eða öll tilboð reynast ógild eða óaðgengileg, t.d. ef þau eru hærri en kostnaðaráætlun eða tilboð berast of seint, er kaupanda heimilt að beita samkeppnisútbóði, samkeppnisviðræðum eða samningskaupum að fengnu samþykki innkaupadeildar sé fjárhæð innkaupanna yfir viðmiðunarmörkum sbr. 37. gr. reglna þessara.

15. gr.

Samningar sem sérstaklega eru undanskildir gildissviði reglnanna

Ákvæði reglna þessara gilda ekki um þjónustusamninga um:

- a. Kaup eða leigu, gegn hvers konar fjárhagslegu endurgjaldi, á jörð, byggingum sem þegar hafa verið reistar eða öðrum fasteignum eða réttindum yfir þeim.
- b. Kaup, þróun og framleiðslu á dagskrárefni fyrir útvarp og sjónvarp eða samninga um útsendingartíma.
- c. Gerðardóma og sáttameðferðir.
- d. Málflutning lögmanns fyrir hönd skjólstæðings eða sáttaumleitan fyrir opinberum stofnunum, dómstólum eða gerðardómi eða fyrir öðrum alþjóðlegum dómstólum eða stofnunum.
- e. Lögfræðiráðgjöf sem veitt er við undirbúning málsmeðferðar skv. d-lið.
- f. Lögfræðiþjónustu sem fjárhaldsmaður eða talsmaður skipaður af dómstól eða undir eftirliti dómstóls veitir lögum samkvæmt.
- g. Vottun skjala og sannvottunarþjónustu sem lögbókandi veitir.
- h. Aðra lögfræðiþjónustu sem tengist beitingu opinbers valds.
- i. Fjármálaþjónustu í tengslum við útgáfu, sölu, kaup eða aðilaskipti að verðbréfum eða öðrum sambærilegum fjármálagerningum.
- j. Lán, hvort sem þau eru eða eru ekki í tengslum við útgáfu, sölu, kaup eða aðilaskipti að verðbréfum eða öðrum fjármálagerningum.
- k. Vinnusamninga.
- l. Almannavarnir og aðra forvarnaþjónustu gegn hættum sem stofnanir eða samtök, sem eru ekki rekin í hagnaðarskyni, veita, að undanskildum flutningi sjúklinga með sjúkraflutningsþjónustu.
- m. Almenna farþegaflutninga með lestum eða jarðlestum.
- n. Þjónustu veitta stjórn málaflokki í tengslum við kosningabaráttu.

- o. Rannsókn og þróun á þjónustu, að frátöldum samningum þar sem kaupendur bera allan kostnað af þjónustunni og hafa einkarétt á að njóta góðs af árangrinum í starfsemi sinni.

Jafnframt gilda ákvæði reglna þessara ekki um eftirfarandi, að öðru leyti en hvað varðar hlutverk innkauparáðs og innkaupadeildar eins og þau eru skilgreind í þessum reglum:

- a. samninga aðila sem annast vatnsveitu, orkuveitu, flutninga og pósthjónustu, sbr. veitureglugerð nr. 340/2017.
- b. samninga á sviði rafrænna fjarskiptaneta ætluð almenningi, sbr. 10. gr. laga um opinber innkaup nr. 120/2016.
- c. samninga sem gerðir eru á grundvelli einkaréttar eða sérleyfis.
- d. opinbera samninga milli opinberra aðila.

Við skýringu á því hvaða samningar falla undir framangreint vísast til viðeigandi ákvæða laga um opinber innkaup.

16. gr.

Gerð samninga um félagsþjónustu og aðra sértæka þjónustu.

Við gerð opinberra samninga um félagsþjónustu og aðra sértæka þjónustu, eins og slík þjónusta er skilgreind í lögum um opinber innkaup og reglum settum skv. þeim, getur innkaupadeild eða innkauparáð heimilað kaupendum að víkja frá þeim innkaupaferlum sem tilgreindir eru í 17. gr.

Ef virði samnings er yfir viðmiðunarfjárhæðum skv. 14. gr. og undir viðmiðunarfjárhæðum VIII. kafla laga um opinber innkaup skal kaupandi afla staðfestingar innkaupadeildar á því að efni samnings falli undir þessa grein. Að fenginni staðfestingu skal að jafnaði birta auglýsingu á vefsvæði Reykjavíkurborgar um verkefnið og auglýsa eftir áhugasömum aðilum til að taka það að sér.

Ef virði samnings er yfir viðmiðunarfjárhæðum skv. VIII. kafla laga um opinber innkaup skal kaupandi afla samþykkis innkauparáðs fyrirfram að fenginni staðfestingu innkaupadeildar á því að efni samninga falli undir þessa grein. Að fengnu samþykki innkauparáðs skal auglýsa fyrirætlun um samningsgerð og framkvæma gerð samnings í samræmi við ákvæði VIII. kafla laga um opinber innkaup.

Leita skal umsagnar innkaupadeildar um auglýsingar áður en þær eru birtar. Innkaupadeild skal hafa umsýslu með birtingu auglýsinga vegna samninga yfir viðmiðunarfjárhæðum laga.

Jafnframt er heimilt við gerð opinberra samninga um félagsþjónustu og aðra sértæka þjónustu að framkvæma verðfyrirspurn eða beita öðrum innkaupaaðferðum í samræmi við 17. og 26. gr.

Um skilgreiningu á því hvaða þjónusta fellur undir grein þessa vísast til reglugerðar nr. 1000/2016, eða reglugerða sem taka við af henni, ásamt síðari breytingum.

Dæmi um þjónustu sem falla undir grein þessa eru; velferðarþjónusta, rekstur áfangheimila, rekstur dagvistunarræða, fræðslustarfsemi og menningartengd þjónusta.

17. gr.

Innkaupaferli

Við innkaup Reykjavíkurborgar undir viðmiðunarfjárhæðum laga um opinber innkaup er kaupendum heimilt að beita eftirtöldum innkaupaferlum:

- Almennt útboð
- Lokað útboð að undangengnu forvali
- Verðfyrirspurn

Ávallt skal afla samþykkis innkaupadeildar fyrir vali á innkaupaferli, eigi að beita öðru innkaupaferli en almennu útboði eða verðfyrirspurn. Telji kaupandi framangreind innkaupaferli ekki henta hagsmunum sínum er honum heimilt að beita eftirtöldum innkaupaferlum enda liggi fyrir samþykki innkaupadeildar:

- Samkeppnisútboði
- Samkeppnisviðræðum
- Nýsköpunarsamstarfi
- Örutboð innan rammisamnings
- Hönnunarsamkeppni

Innkaupadeild leiðbeinir einstökum kaupendum innan Reykjavíkurborgar um val á innkaupaferli. Eins getur innkaupadeild heimilað samningskaup án undangenginnar útboðsauglýsingar að uppfylltum skilyrðum 26. gr.

Við framkvæmd innkaupaferla skal höfð hliðsjón af ákvæðum laga um opinber innkaup um framkvæmd viðkomandi innkaupaferlis.

18. gr.

Almennt útboð

Þegar um er að ræða kaup á verki eða þjónustu sem margir geta framkvæmt eða veitt, eða vöru sem margir selja eða geta útvegað skal að jafnaði viðhafa almennt útboð.

19. gr.

Lokað útboð

Þegar almennu útboði verður ekki við komið, það þykir ekki hagkvæmur kostur eða aðrar málefnalegar ástæður eru fyrir hendi er heimilt að viðhafa lokað útboð. Skal lokað útboð viðhaft að undangengnu forvali nema innkauparáð hafi fyrirfram veitt samþykki fyrir að lokað útboð án forvals fari fram.

20. gr.

Forval

Þegar forval er viðhaft til að velja þátttakendur í lokuðu útboði, samkeppnisútboði, samkeppnisviðræðum og nýsköpunarsamstarfi skal auglýsa tilkynningu um forval með áberandi hætti þannig að öll áhugasöm fyrirtæki geti tekið þátt í forvalinu.

Í auglýsingu skulu koma fram nægilega miklar upplýsingar til að fyrirtæki geti tekið afstöðu til þess hvort þau hyggjast taka þátt í forvali og eftirfarandi ferli.

Í forvali vegna lokaðs útboðs skulu þátttakendur sem valdir eru til að leggja fram tilboð ekki vera færri en fimm. Í forvali vegna samkeppnisútboðs, samkeppnisviðræðna og nýsköpunarsamstarfs skulu þátttakendur ekki vera færri en þrjú.

Ef ekki er fyrir hendi nægjanlegur fjöldi þátttakenda sem fullnægir skilyrðum forvals til að vera valinn, eða ekki er fyrir hendi nægjanlegur fjöldi þátttakenda sem fullnægir kröfum um getu, er heimilt að halda innkaupaferli áfram með því að gefa þeim sem fullnægðu þessum kröfum kost á að taka þátt í ferlinu.

Í forvalsgögnum skal þess krafist að umsækjendur leggi fram upplýsingar sem sýna getu þeirra til að taka að sér verkefnið, sbr. m.a. 33. gr. þessara reglna. Þannig skal í forvalsgögnum koma fram með skýrum og greinargóðum hætti hvaða gagna eða upplýsinga er krafist frá umsækjendum og hvernig verði staðið að vali á þátttakendum. Hægt er að takmarka fjölda þátttakenda í lokuðu útboði, samkeppni eða samningskaupum, t.d. þannig að í forvalsgögnum komi fram að aðeins umsækjendur sem uppfylla tilteknar lágmarkskröfur fái að taka þátt í því

eða að aðeins tiltekinn fjöldi fái þátttökurétt enda liggi fyrir í forvalsgögnum með hvaða hætti kaupandi hyggst velja þátttakendur.

21. gr.

Lokað útboð án forvals

Samþykki innkauparáðs þarf til að viðhafa lokað útboð meðal valdra bjóðenda, án forvals, enda liggi málefnalegar og gildar ástæður því að baki.

22. gr.

Verðfyrirspurnir

Verðfyrirspurn er framkvæmd til að afla tilboða frá tilteknum aðilum sem taldir eru geta útvegað vöru, veitt þjónustu eða framkvæmt verk, sem óskað er eftir hverju sinni. Tilboða skal afla á grundvelli skriflegra fyrirspurnargagna og tilboð skulu einnig vera skrifleg. Innkaupadeild er heimilt að senda út verðfyrirspurnir og taka við tilboðum í verðfyrirspurnir með símbréfi og/eða tölvupósti. Málsmeðferð öll skal vera vönduð, fyrirspurnargögn skulu vera skýr og greinargóð og skýrt skal koma fram ef meta á tilboð á öðrum forsendum en verði einu saman. Opnun tilboða, á tilsettum opnunartíma, skal skráð af starfsmönnum innkaupadeildar. Samanburðarskrá tilboða skal gerð og þátttakendur skulu upplýstir um val á tilboði. Tilboð skulu vera óbindandi og samnings samband skal ekki komast á nema með undirritun samnings eða pöntun.

23. gr.

Samkeppnisútboð og samkeppnisviðræður

Samkeppnisútboð og samkeppnisviðræður er heimilt að nota t.d. ef ekkert tilboð berst í almennu eða lokuðu útboði, engin tilboð uppfylla skilmála almenns eða lokaðs útboðs, ef aðlaga þarf lausnir sem fyrir hendi eru, innkaup fela í sér hönnun eða nýsköpun, ekki er unnt að skilgreina tæknilýsingar af nægilegri nákvæmni eða ef samningur er flókin, áhættusamur eða sérstakur og ekki er hægt að gera hann án samningsviðræðna. Skyld er að skrásetja framgang ferilsins og vista öll skjöl. Tryggja verður jafnræði þátttakenda í ferlinu.

Í samkeppnisútboði eru lágmarkskröfur og valforsendur settar fram í byrjun. Eftir hæfismiðað val á þátttakendum stýrir kaupandi viðræðum, í samráði við innkaupadeild, ef þær fara fram. Tilgreina þarf í útboðsgögnum hvernig viðræður munu fara fram og einnig allan áskilnað um svigrúm í ferlinu. Þannig er hægt að gera áskilnað um að viðræður muni ekki fara fram, tæknilýsingar verði aðlagðar og að þátttakendum verði fækkað.

24. gr.

Samkeppnisviðræður

Samkeppnisviðræður er m.a. heimilt að nota í sömu tilvikum og tilgreind eru í 1. mgr. 23. gr. þessara reglna. Áhersla er lögð á að tryggja jafnræði bjóðenda í hverju skrefi viðræðna sem og skrásetningu samskipta og vistun allra skjala sem til verða í ferlinu.

Í samkeppnisviðræðum fara fram viðræður, sem kaupandi stýrir í samráði við innkaupadeild, við þau fyrirtæki sem standast hæfismiðað val. Markmið viðræðna er að þróa einn eða fleiri valkosti sem mætt geta þörfum og kröfum kaupandans eins og þær liggja fyrir þegar þátttakendum er boðið að leggja fram tilboð.

Þegar kaupandi lýsir viðræðum lokið og tilkynnir þátttakendum býður hann jafnframt þátttakendum að leggja fram endanleg tilboð með hliðsjón af þeirri lausn eða lausnum sem kynntar hafa verið og skýrðar meðan á viðræðum stóð. Þessi tilboð skulu hafa að geyma öll þau atriði sem nauðsynleg eru til að hrinda samningi í framkvæmd.

Kaupanda er heimilt að halda áfram viðræðum við þann þátttakanda sem hefur lagt fram það tilboð sem hefur best hlutfall milli verðs og gæða til að staðfesta skuldbindingar sem felast í tilboðinu. Bjóðendum skal vera heimilt að skýra, skilgreina og laga til tilboð sín eftir beiðni

kaupanda. Slíkar skýringar, skilgreiningar og lagfæringar eða viðbótarupplýsingar mega þó ekki fela í sér breytingar á grundvallarþáttum tilboðs, eða tilkynningu til bjóðenda um að gera tilboð, þannig að samkeppni sé raskað eða um mismunun verði að ræða.

25. gr.

Nýsköpunarsamstarf

Með nýsköpunarsamstarfi er komið á samstarfi milli kaupanda og bjóðenda með það að markmiði að þróa nýsköpunarvöru, -þjónustu eða -verk. Heimilt er að stofna til nýsköpunarsamstarfs ef þörf kaupanda verður ekki uppfyllt með lausnum sem fyrir eru á markaði. Skýlt er að skrásetja framgang ferilsins og vista öll skjöl. Tryggja verður jafnræði þátttakenda í ferlinu.

Nýsköpun getur t.d. verið þróun nýrrar eða verulegra bættrar vöru, þjónustu eða ferlis, s.s við framleiðsluferli, byggingarferli, þróun nýrra markaðssetningaraðferða eða nýja skipulagsaðferð í viðskiptaháttum, skipulagi vinnustaða eða ytri samskiptum sem og nýjungar sem styðja við samfélagsleg verkefni eða áætlanir um sjálfbæran hagvöxt.

Í ferlinu er heimilt að ákveða áfangamarkmið þar sem greiðsla þóknunar er tengd tilteknum áfanga. Einnig er heimilt að slíta samstarfi eða fækka samstarfsaðilum skv. forsendum útboðsgagna. Skilyrði er að unnt sé að afhenda afurðina á því nothæfisstigi og fyrir þann kostnað sem samið var um í upphafi.

26. gr.

Samningskaup án undangenginnar útboðsauglýsingar

Samningskaup án opinberrar birtingar útboðsauglýsingar eru heimil í eftirfarandi tilvikum án tillits til þess hvort um er að ræða innkaup á verki, vöru eða þjónustu:

- Þegar engin tilboð, engin gild tilboð, engar tilkynningar um þátttöku eða engar gildar tilkynningar um þátttöku berast vegna almenns eða lokaðs útboðs, enda sé í endanlegum samningi ekki vikið í verulegum atriðum frá upphaflegum skilmálum útboðsgagna.
- Þegar aðeins eitt fyrirtæki kemur til greina af listrænum ástæðum þar sem um er að ræða einstakt listaverk eða listflutning, ekki er um samkeppni að ræða af tæknilegum ástæðum eða sökum þess að um lögverndaðan einkarétt er að ræða.
- Þegar innkaup eru algerlega nauðsynleg vegna aðkallandi neyðarástands sem stafar af ófyrirsjáanlegum atburðum og ekki er unnt að standa við fresti í almennu útboði, lokuðu útboði eða samkeppnisútboði. Þær aðstæður sem vísað er til sem aðkallandi neyðarástands mega ekki vera á ábyrgð kaupanda.

Við innkaup á vörum eru samningskaup án opinberrar birtingar útboðsauglýsingar heimil þegar um er að ræða:

- Vörur sem eingöngu eru framleiddar vegna rannsókna, tilrauna, athugana eða þróunar. Þetta nær þó ekki til fjöldaframleiðslu sem ætlað er að skila hagnaði eða endurheimta rannsóknar- og þróunarkostnað.
- Viðbótarvörur sem annaðhvort er ætlað að koma að hluta til í stað venjulegra birgða eða búnaðar eða eru aukning á venjulegum birgðum eða búnaði og val á nýjum bjóðanda mundi skuldbinda kaupanda til að kaupa efni sem hefðu aðra tæknilega eiginleika og samræmdust illa eldri tæknibúnaði eða leiddu til óeðlilega mikilla tæknilegra erfiðleika

við rekstur og viðhald. Slíkir samningar, svo og endurnýjaðir samningar, skulu að jafnaði ekki gilda lengur en þrjú ár.

- c. Vörur sem skráðar eru og keyptar í kauphöll.
- d. Vörur sem eru á sérlega góðum kjörum, annaðhvort frá seljanda sem er að hætta starfsemi eða frá skiptastjóra þrotabús eða fyrirtæki sem er í greiðslustöðvun eða nauðasamningum.

Við innkaup á þjónustu eru samningskaup án opinberrar birtingar útboðsauglýsingar heimil þegar gera á samning eftir samkeppni um hönnun þegar kveðið er á um að skylt sé að semja við þá þátttakendur, einn eða fleiri, sem sigruðu í keppninni. Ef um fleiri sigurvegara er að ræða er skylt að bjóða öllum sem sigra í hönnunarsamkeppni að taka þátt í viðræðum.

Við innkaup á verki eða þjónustu eru samningskaup án opinberrar birtingar útboðsauglýsingar heimil þegar um er að ræða nýtt verk eða þjónustu sem felur í sér endurtekningu á sambærilegu verki eða þjónustu og sami kaupandi hefur áður samið um við fyrirtæki í innkaupaferli, enda séu þessi verk eða þjónusta í samræmi við þá upprunalegu áætlun sem upphaflegi samningurinn kvað á um. Þegar innkaupaferli fer fram á grundvelli upprunalegrar áætlunar skal taka fram að þessari aðferð við innkaup kunni að verða beitt og skal taka mið af áætluðum kostnaði við þessi verk eða þjónustu þegar viðmiðunarfjárhæð er reiknuð út, sbr. 12. gr. reglnanna um gerð kostnaðaráætlunar. Þessari innkaupaáferð má aðeins beita innan þriggja ára frá því að upphaflegur samningur var gerður.

Fyrirætlun um gerð beinna samninga án útboðsauglýsingar ber að tilkynna á vefsvæði Reykjavíkurborgar. Í tilkynningunni þarf að koma fram við hvern verður samið, efni samnings og að samningur verði gerður að liðnum 12 dögum frá birtingu tilkynningar að telja.

27. gr.

Rammasamningar

Rammasamninga skal gera í samræmi við þau innkaupaferli sem mælt er fyrir um í reglum þessum. Í rammasamningi er heimilt að ákveða að kaupendur séu ekki skuldbundnir til að skipta eingöngu við aðila rammasamnings við þau innkaup sem samningur tekur til, enda séu slík frávik tilgreind í útboðsgögnum.

Við gerð einstakra samninga á grundvelli rammasamnings er óheimilt að gera verulegar breytingar á skilmálum rammasamnings, einkum þegar um er að ræða rammasamning sem um ræðir í 4. mgr.

Gildistími rammasamnings má ekki vera lengri en fjögur ár nema í undantekningartilvikum sem helgast af málefnalegum ástæðum, einkum þeim sem tengjast efni rammasamningsins. Kaupanda er óheimilt að misnota rammasamning eða nota hann til að koma í veg fyrir, takmarka eða hindra samkeppni.

Ef skilmálar rammasamnings eru ákveðnir er heimilt að gera einstaka samninga við rammasamningshafa í samræmi við ákvæði rammasamnings. Ef skilmálar rammasamnings eru að einhverju leyti óákveðnir skal fara fram örútbod milli rammasamningshafa, eftir atvikum eftir að skilmálar eða tæknilegar kröfur hafa verið skýrðar nánar, allt í samræmi við eftirfarandi reglur:

- a. Við gerð hvers einstaks samnings skal kaupandi ráðfæra sig skriflega við þá rammasamningshafa sem efnt gætu samninginn.
- b. Kaupandi skal ákveða tilboðsfrest sem er nægilega langur til að rammasamningshafar geti gert tilboð vegna þess samnings sem um er að ræða. Við mat á lengd frests skal taka tillit til hversu flókið efni samningsins er svo og sendingartíma.

c. Tilboð rammasamningshafa skulu vera skrifleg og efni þeirra skal vera trúnaðarmál þar til tilboðsfrestur hefur runnið út.

d. Kaupandi skal velja á milli tilboða rammasamningshafa á grundvelli valforsendna sem fram hafa komið í skilmálum rammasamnings.

28. gr.

Opnir rammasamningar

Opinn rammasamning, eða gagnvirkt innkaupakerfi skv. 41. gr. laga um opinber innkaup, skal gera í samræmi við þau innkaupaferli sem mælt er fyrir um í reglum þessum. Þeir aðilar sem sækja um aðild að opnum rammasamningi og uppfylla hæfiskröfur útboðsgagna geta orðið aðilar að honum hvenær sem er á gildistíma hans. Tilgreina skal gildistíma fyrirhugaðs opins rammasamnings í útboðsauglýsingu. Ekki er heimilt að heimta gjald vegna umsókna um aðild að innkaupakerfi eða aðildar að því.

Innkaup innan opins rammasamnings skulu framkvæmd með lokuðu útboði í samræmi við þær reglur sem um slík útboð gilda. Öll samskipti og tilboðsgerð innan rammasamningsins skulu fara fram með rafrænum hætti.

Heimilt er að skipta opnum rammasamningi niður í flokka vara, verka og þjónustu sem eru hlutlægt skilgreind á grundvelli eiginleika innkaupa innan viðkomandi flokks. Ef innkaupakerfinu er skipt niður í flokka skal tilgreina gildandi valforsendur fyrir hvern flokk.

Við gerð opins rammasamnings skal:

a. Birta opinberlega útboðsauglýsingu þar sem fram kemur að um opinn rammasamning sé að ræða.

b. Tilgreina m.a. í útboðsskilmálum eðli innkaupa samkvæmt kerfinu ásamt áætluðu magni af fyrirhuguðum innkaupum auk nauðsynlegra upplýsinga um kerfið, þann rafræna búnað sem nota á ásamt tæknilegu fyrirkomulagi varðandi tengingu við kerfið og tæknilysingar í því sambandi.

c. Tilgreina skiptingu niður í flokka vara, verka eða þjónustu og þá eiginleika sem skilgreina hvern flokk.

d. Veita með rafrænum aðferðum ótakmarkaðan, beinan og fullan aðgang að útboðsskilmálum og öðrum hugsanlegum útboðsgögnum frá og með birtingu útboðsauglýsingar og til þess tíma þegar kerfið fellur úr gildi. Kaupandi skal í tilkynningu tilgreina vefslóð þar sem hægt er að nálgast umrædd gögn.

Taka skal afstöðu til þess hvort þátttökutilkynning uppfylli skilyrði innan tíu daga frá viðtöku hennar. Þó er heimilt að lengja frestinn í 15 daga í sérstökum rökstuddum tilvikum. Þá er einnig heimilt að framlengja þennan frest svo framarlega sem engin tilboð berast á sama tíma. Tilgreina skal tímalengd á framlengdum fresti í útboðsgögnum. Upplýsa skal fyrirtæki eins fljótt og kostur er um hvort það hafi fengið aðgang að opnum rammasamningi eða ekki.

Við einstök innkaup innan opins rammasamnings skal öllum fyrirtækjum sem aðild hafa fengið að rammasamningnum boðið að leggja fram tilboð. Hafi samningnum verið skipt niður í flokka vara, verka eða þjónustu skal kaupandi bjóða öllum fyrirtækjum að leggja fram tilboð sem fengið hafa aðgang að þeim flokki sem svarar til hinna tilteknu innkaupa. Gefa skal minnst tíu almanaksdaga til að leggja fram tilboð. Grundvalla skal val tilboðs á hagkvæmasta tilboði samkvæmt forsendum fyrir vali tilboðs sem fram komu í útboðsauglýsingu samningsins. Þessar forsendur má skilgreina nánar í boði um að leggja fram tilboð.

Hvenær sem er á gildistíma opins rammasamnings er heimilt að krefjast þess að fyrirtæki sem fengið hefur aðild að gagnvirku innkaupakerfi leggi fram endurnýjaða og uppfærða

hæfisyfirlýsingu, sbr. 1. mgr. 73. gr. laga um opinber innkaup, innan fimm virkra daga frá þeim degi þegar beiðni um það var lögð fram.

29. gr.

Hönnunarsamkeppni

Ákvæði þessarar greinar gilda um hönnunarsamkeppni þar sem samanlagt virði verðlauna og/eða annarra greiðslna til þátttakanda er yfir viðmiðunarfjárhæðum um útboðsskyldu vegna þjónustukaupa skv. 14. gr.

Þegar hönnunarsamkeppni er haldin sem liður í kaupum á þjónustu skal taka tillit til heildarvirðis samnings, án virðisaukaskatts, auk þeirra greiðslna sem um ræðir í 1. mgr. Þegar hönnunarsamkeppni er haldin og kaupandi hefur ekki afsalað sér heimild til að gera þjónustusamning með samningskaupum skv. 3. mgr. 26. gr. að aflokinni hönnunarsamkeppni skal einnig taka tillit til heildarvirðis mögulegs þjónustusamnings, með virðisaukaskatti, auk þeirra greiðslna sem um ræðir í 1. mgr.

Birta skal opinberlega auglýsingu um fyrirhugaða hugmyndasamkeppni. Í auglýsingu eða skýringargögnum, sem vísað er til í auglýsingu, skulu koma fram upplýsingar um tilhögun keppinnar, forsendur fyrir vali þátttakenda, ef fjöldi þeirra er takmarkaður, og forsendur fyrir vali áætlunar eða tillögu. Við gerð auglýsingar og birtingu skal að öðru leyti farið eftir reglum um útboðsauglýsingar og birtingu þeirra, eftir því sem við á.

Ef ákveðið er að takmarka fjölda þátttakenda í hönnunarsamkeppni við ákveðinn fjölda skal gæta jafnræðis með því að setja fram málefnalegar forsendur fyrir vali þátttakenda. Fjöldi þátttakenda skal alltaf vera nægilegur til að tryggja raunhæfa samkeppni.

Dómnefnd skal aðeins skipuð einstaklingum sem eru óháðir þátttakendum í samkeppni. Þar sem tiltekinnar menntunar eða starfshæfni er krafist af þátttakendum skal a.m.k. einn þriðji hluti dómnefndarmanna hafa þá menntun eða sambærilega starfshæfni.

Dómnefnd skal vera sjálfstæð í ákvörðunum og áliti sínu. Hún skal kanna áætlanir og tillögur, sem þátttakendur leggja fram, eingöngu á grundvelli forsendna sem eru tilgreindar í tilkynningu um samkeppni, sbr. 3. mgr. Dómnefnd skal færa fundargerð, sem allir dómnefndarmenn skulu undirrita, þar sem fram kemur mat á hverri tillögu ásamt athugasemdum eða atriðum sem talin eru þarfnast skýringar. Heimilt er að gefa þátttakendum kost á að svara spurningum sem dómnefnd hefur áður fært til bókar í því skyni að skýra atriði í tillögu. Spurningar dómnefndar og svör þátttakenda skulu koma fram í endanlegri fundargerð dómnefndar.

30. gr.

Framhaldskaup og samningsviðaukar

Þegar kaupanda verks, vöru eða þjónustu þykir sýnt að æskilegt eða nauðsynlegt sé að gera viðauka við tiltekinn verk-, þjónustu- eða vörukaupasamning og áætluð innkaupafjárhæð vegna slíkra viðauka er án virðisaukaskatti hærrí en:

- 10 m.kr. þegar um verklegar framkvæmdir ræðir,
- 5 m.kr. þegar um vöru- eða þjónustukaup er að ræða,

skal kaupandi afla samþykkis innkauparáðs fyrirfram. Sama gildir, að breyttu breytanda, um kaup á grundvelli eldri pantana eða eldri verðtilboða. Sömuleiðis skal afla samþykkis innkauparáðs ef heildarupphæð samnings, þ.e. upphafleg samningsfjárhæð að viðbættri fjárhæð á grundvelli viðbótarsamnings, fer yfir viðmiðanir skv. 2. mgr. 37. gr., hafi upphaflegur samningur ekki áður farið fyrir innkauparáð til samþykkis.

Gera skal sérstaka kostnaðaráætlun fyrir viðbótarverk og afla þeim sjálfstæðra fjárheimilda. Viðbótarverk skal merkt með eigin auðkennisnúmeri sem rekjanlegt er til verknúmers aðalverks.

III. kafli

Kröfur til gagna og bjóðenda og mat á tilboðum

31. gr.

Útboðsgögn og frestir

Til útboðsgagna teljast þau skjöl sem kaupandi lætur í té eða vísar til í formlegu innkaupaferli, sbr. 17. gr. Útboðsgögn skulu innihalda allar nauðsynlegar upplýsingar svo unnt sé að gera tilboð.

Frestur til að skila tilboði skal alltaf vera hæfilegur miðað við umfang þess sem boðið er út.

32. gr.

Frávikstilboð

Kaupandi getur heimilað eða krafist þess að bjóðandi leggi fram frávikstilboð. Kaupandi skal tilgreina í útboðsgögnum hvort hann heimilar eða krefst þess að lagt verði fram frávikstilboð, en að öðrum kosti eru þau óheimil. Frávikstilboð skulu tengjast efni samnings.

Kaupandi sem heimilar eða krefst frávikstilboðs skal í útboðsgögnum gera grein fyrir lágmarkskröfum sem frávikstilboð þarf að uppfylla og öðrum sérkröfum sem varða framlagningu þess. Taka skal fram hvort einungis er heimilt að leggja fram frávikstilboð samhliða tilboði sem ekki er frávikstilboð. Kaupandi skal tryggja að valforsendur geti jafnt átt við um frávikstilboð sem uppfylla lágmarkskröfur sem og gild tilboð sem ekki eru frávikstilboð.

Aðeins frávikstilboð sem fullnægja lágmarkskröfum kaupanda samkvæmt útboðsgögnum er heimilt að taka til umfjöllunar.

Þegar um er að ræða vöru og þjónustukaup er kaupanda, sem hefur leyft frávikstilboð, óheimilt að hafna frávikstilboði á þeirri forsendu einni að samningur, ef hann yrði gerður, yrði þjónustusamningur í stað vörusamnings eða vörusamningur í stað þjónustusamnings.

33. gr.

Hæfi bjóðenda

Fjárhagsstaða sem og tæknileg geta fyrirtækis skal vera það trygg að það geti staðið við skuldbindingar sínar gagnvart kaupanda. Í því skyni er kaupanda heimilt að krefjast þess að fyrirtæki hafi tiltekna lágmarksveltu á ári, þ.m.t. tiltekna lágmarksveltu á því sviði sem samningur fellur undir. Jafnframt má kaupandi krefjast ársreiknings fyrirtækis sem sýnir t.d. hlutfall milli eigna og skulda. Kaupanda er einnig heimilt að krefjast starfsábyrgðartryggingar.

Kaupandi getur krafist þess að fyrirtæki hafi nægilega reynslu og sýni fram á það með viðeigandi gögnum í tengslum við samninga sem fyrirtækið hefur áður framkvæmt. Kaupanda er heimilt að álykta að fyrirtæki skorti faglega getu þegar hann hefur komist að raun um hagsmunaárekstra fyrirtækisins sem geta haft neikvæð áhrif á efndir samnings.

Fyrirtæki getur, eftir því sem við á og vegna gerðar tiltekna samnings, byggt á tæknilegri og/eða fjárhagslegri getu annarra aðila án tillits til lagalegra tengsla fyrirtækisins við þessa aðila. Ef þetta er gert skal fyrirtæki sýna kaupanda fram á að það muni hafa aðgang að nauðsynlegri tækni og/eða fjármagni fyrir framkvæmd samningsins, t.d. með þeim hætti að hlutaðeigandi fyrirtæki stofni sameiginlega sérstakt félag í þessu skyni.

Ekki skal krefjast frekari gagna um sönnun á fjárhagslegri og tæknilegri getu en nauðsynlegt er með hliðsjón af eðli og umfangi fyrirhugaðra innkaupa.

Innkaupadeild leiðbeinir kaupanda við gerð krafna um fjárhagstöðu í útboðsgögnum.

Þátttakandi eða bjóðandi sem hefur verið sakfelldur með endanlegum dómi fyrir eftirtalin afbrot skal útilokaður frá þátttöku í innkaupaferli:

- a. þátttöku í skipulögðum glæpasamtökum,
- b. spillingu,
- c. sviksemi,
- d. hryðjuverk eða brot sem tengjast hryðjuverkastarfsemi,
- e. peningaþvætti eða fjármögnun hryðjuverka,
- f. barnaþrælkun eða annars konar mansal.

Skylda til að útiloka þátttakanda eða bjóðanda gildir einnig þegar einstaklingur, sem hefur verið sakfelldur með endanlegum dómi fyrir brot skv. 1. mgr., er í stjórn, framkvæmdastjórn eða eftirlitsstjórn viðkomandi fyrirtækis eða hefur heimild til fyrirvars, ákvörðunartöku eða yferráða í því.

Þátttakandi eða bjóðandi skal útilokaður frá þátttöku í innkaupaferli hafi hann brotið gegn skyldum um greiðslu opinberra gjalda, lífeyrissjóðsiðgjalda eða annarra lögákveðinna gjalda og því hefur verið endanlega slegið föstu með ákvörðun dómstóls eða stjórnvalds þar sem bjóðandi er skráður eða í aðildarríki innan Evrópska efnahagssvæðisins.

Heimilt er að útiloka þátttakanda eða bjóðanda frá þátttöku í innkaupaferli þegar kaupandi getur sýnt fram á með viðeigandi hætti að þátttakandi eða bjóðandi hafi brotið gegn skyldum um greiðslu opinberra gjalda, lífeyrissjóðsiðgjalda eða annarra lögákveðinna gjalda. Hafi þátttakandi eða bjóðandi uppfyllt skyldur sínar með því að greiða upp vanskil fyrir opnun tilboða á opinberum gjöldum eða gert samning um greiðslu þeirra, þ.m.t. vexti eða sektir, skal hann ekki útilokaður samkvæmt þessari málsgrein.

Í undantekningartilvikum vegna ástæðna sem varða almannahagsmuni, svo sem lýðheilsu eða umhverfisvernd, er heimilt að veita undanþágu frá útilokun skv. 8. og 9. mgr. enda vegi þær ástæður þyngra en ástæður fyrir útilokun bjóðanda. Afla skal samþykkis innkauparáðs fyrir undanþágu frá útilokun.

Heimilt er að útiloka fyrirtæki frá þátttöku í innkaupaferli við einhverjar af eftirfarandi aðstæðum:

- a. Fyrirtæki hefur brotið gegn innlendum eða alþjóðlegum kröfum á sviði umhverfis-, félagsmála- og vinnuréttar sem kaupanda er unnt að sýna fram á.
- b. Bú fyrirtækis er undir gjaldþrotaskiptum eða félagi hefur verið slitið, það hefur fengið heimild til nauðasamninga eða greiðslustöðvunar eða er í annarri sambærilegri stöðu.
- c. Óskað hefur verið gjaldþrotaskipta eða slita á fyrirtæki, það hefur leitað heimildar til nauðasamninga eða greiðslustöðvunar eða er í annarri sambærilegri stöðu.
- d. Fyrirtæki hefur sýnt alvarlega vanrækslu í starfi sem kaupanda er unnt að sýna fram á.
- e. Fyrirtæki hefur gengið til samninga við önnur fyrirtæki í þeim tilgangi að raska samkeppni sem kaupanda er unnt að sýna fram á með nægilegum líkum.
- f. Hagsmunaárekstrar eru til staðar í innkaupaferli sem ekki er hægt að lagfæra með aðgerðum sem ganga skemur.
- g. Fyrri aðkoma fyrirtækis á undirbúningsstigi innkaupaferils er talin raska samkeppni og ekki er hægt að lagfæra það með aðgerðum sem ganga skemur.
- h. Verulegir eða viðvarandi annmarkar hafa verið á framkvæmd fyrirtækis á efnislegum kröfum samkvæmt fyrri opinberum samningum sem hafa leitt til riftunar á samningi, kröfu um skaðabætur eða annarra svipaðra viðurlaga.

i. Fyrirtæki hefur veitt rangar upplýsingar, leynt upplýsingum eða getur ekki lagt fram viðhlítandi fylgiskjöl sem krafist er, sem nauðsynlegar eru til að sannreyna að ekki séu til staðar útilokunarástæður eða að hæfisforsendur séu uppfylltar.

j. Fyrirtæki hefur með óréttmætum hætti reynt að hafa áhrif á ákvörðunartöku kaupanda til að öðlast trúnaðarupplýsingar sem geta veitt því óréttmætt forskot í innkaupaferli eða hefur af gáleysi veitt villandi upplýsingar sem geta haft efnisleg áhrif á ákvarðanir varðandi útilokun, val eða samningsgerð.

Við mat á því hvort skilyrði 8., 9. og 11. mgr. eigi við um fyrirtæki skal litið til þess hvort um sé að ræða sömu rekstrareiningu, með sömu eða nær sömu eigendur í sömu eða nær sömu atvinnustarfsemi á sama markaði, án tillits til þess hvort fyrirtækið hafi skipt um kennitölu eða verið stofnað að nýju. Í þessu skyni er heimilt að kanna viðskiptasögu stjórnenda og helstu eigenda.

Þrátt fyrir b- og c-lið 11. mgr. er kaupanda heimilt að útiloka ekki viðkomandi fyrirtæki þegar hægt er að slá því föstu að fyrirtækið muni geta staðið við samninginn.

Fyrirtæki sem er í einhverjum þeim aðstæðum sem segir í 11. mgr. er heimilt að færa fram sönnur á að ráðstafanir sem það hefur gripið til dugi til að sýna fram á áreiðanleika þess þrátt fyrir að til staðar sé útilokunarástæða. Ef sönnun er talin fullnægjandi skal ekki útiloka viðkomandi fyrirtæki frá innkaupaferli.

Þegar útilokunartímabil hefur ekki verið ákvarðað með endanlegum dómi skal tímabil útilokunar ekki vara lengur en fimm ár frá dómsuppkvaðningu í þeim málum sem um getur í 6. mgr. og ekki lengur en í þrjú ár í þeim málum sem um getur í 11. mgr.

Kaupandi kannar tæknilegt hæfi bjóðenda og staðfestir skriflega að bjóðandi hafi skilað inn þeim gögnum sem tilgreind eru í skilmálum og staðist kröfur útboðsgagna.

Innkaupadeild kannar fjárhag bjóðenda og staðfestir skriflega að bjóðandi hafi skilað inn þeim gögnum sem tilgreind eru í skilmálum og staðist fjárhagsskoðun.

Heimilt er að gera kröfu um jákvæða eiginfjárstöðu tilboðsgjafa og skal þá jafnframt gera kröfu um það í útboðsgögnum að færðar séu sönnur á því með endurskoðuðum ársreikningi eða yfirlýsingu þess efnis frá löggiltum endurskoðanda.

Þegar tilboð stafa frá einstaklingum í rekstri er nægilegt að leggja fram skattframtal ásamt RSK4.10/RSK4.11 til grundvallar mati á fjárhagslegu hæfi.

Við mat á hæfi bjóðenda er heimilt að taka tillit til þátta er varða umhverfisvernd.

34. gr.

Forsendur fyrir vali tilboðs

Einungis gild tilboð koma til álita þegar val á tilboði fer fram. Forsendur fyrir vali tilboðs skulu annað hvort miðast eingöngu við lægsta verð eða fjárhagslega hagkvæmni frá sjónarhóli kaupanda. Forsendur sem liggja til grundvallar mati á fjárhagslegri hagkvæmni skulu tengjast efni samnings, t.d. gæðum, verði, tæknilegum eiginleikum, útliti, notkunareiginleikum, umhverfislegum eiginleikum, rekstrarkostnaði, rekstrarhagkvæmni, viðhaldsþjónustu, afhendingardegi og afhendingartímabili eða lokum framkvæmdar samnings.

Í útboðsauglýsingu, útboðsgögnum eða skýringargögnum skal tilgreina forsendur fyrir vali tilboðs eins nákvæmlega og mögulegt er. Í forsendum má ekki vísa til annarra atriða en staðreynd verða á grundvelli gagna sem bjóðendur leggja fram eða með öðrum hlutlægum hætti.

Heimilt er að taka tillit til umhverfis- og félagslegra sjónarmiða við mat á hagkvæmni tilboðs enda séu þau sjónarmið tiltekin í útboðsgögnum.

Í þeim gögnum sem greinir í 2. mgr. skal tilgreina hlutfallslegt vægi hvers viðmiðs sem vísað er til sem forsendu fyrir vali tilboðs. Þetta vægi má setja fram sem ákveðið bil með hæfilegum hámarksvikmörkum. Ef ómögulegt er að tilgreina tiltekið vægi forsendna af ástæðum sem hægt er að sýna fram á skal raða forsendum í röð eftir mikilvægi.

IV. kafli

Framkvæmd innkaupa

35. gr.

Undanfarandi markaðskannanir

Heimilt er að framkvæma markaðskannanir til að undirbúa innkaup. Í þeim tilgangi er heimilt að þyggja ráðgjöf frá fyrirtækjum eða sjálfstæðum sérfræðingum ýmist að undangenginni auglýsingu (PIN) eða ekki. Skyld er skrásetja öll samskipti í ferlinu enda skal hvorki skilyrðum samkeppni raskað né vegið að meginreglum um gagnsæi og jafnræði.

Ef markaðskönnun er framkvæmd skal jafnframt komið í veg fyrir hagsmunaárekstra þannig að fyrri aðkoma fyrirtækis að undirbúningi útboðs raski ekki samkeppni í eftirfarandi innkaupaferli. Aðeins skal útiloka fyrirtæki frá þátttöku í eftirfarandi innkaupaferli ef ekki er mögulegt að tryggja jafnræði bjóðenda og fyrirtæki tekst ekki að sýna fram á að fyrri aðkoma raski ekki samkeppni.

36. gr.

Auglýsing útboða og forvals

Útboð og forval skal að jafnaði auglýsa í almennum fjölmiðli og ávallt á vef Reykjavíkurborgar. Jafnframt skal auglýsa innkaupaferli yfir viðmiðunarfjárhæðum laga á opinberum útboðsvef. Skal koma fram í auglýsingu hvar og hvenær forvals- og útboðsgögn eru til afhendingar, hver kaupandi er, hvað boðið er út, hver frestur er til að skila tilboði og skilatími þess sem verið er að bjóða út.

Við lokað útboð og verðfyrirspurnir skal senda orðsendingu til þeirra sem kaupandi gefur kost á að gera tilboð. Í orðsendingunni skal, auk þess sem tilgreint er í 1. mgr., koma fram hvaða aðilum er gefinn kostur á að gera tilboð.

37. gr.

Ákvörðunarvald um val á samningsaðilum og þátttakendum

Að loknu innkaupaferli skal kaupandi leggja rökstudda tillögu um val á samningsaðila fyrir innkaupadeild. Verði ágreiningur milli kaupanda og innkaupadeildar skal honum vísað til ákvörðunar innkauparáðs. Kaupanda er jafnframt ætíð heimilt að vísa málum til innkauparáðs þótt ekki sé ágreiningur. Innkauparáð getur ávallt vísað málum til borgarráðs ef ráðið kýs svo.

Innkauparáð tekur ákvörðun um val á tilboði að fenginni tillögu kaupanda sé áætluð samningsfjárhæð án virðisaukaskatti yfir:

- 49 m.kr. ef um kaup á verklegum framkvæmdum er að ræða.
- 15,5 m.kr. ef um vöru- eða þjónustukaup er að ræða.

Kaupandi getur skipað sérstaka dómnefnd eða forvalsnefnd til að velja þátttakendur í lokuðu útboði, samkeppnisviðræðum, samningskaup, hönnunarsamkeppni eða annars konar samkeppni, og skal þá niðurstaða nefndar ráða vali. Þess skal gætt að meðal dómnefndarmanna sé að finna aðila með sérþekkingu á innkaupamálum. Þegar niðurstöður dóm- eða forvalsnefndar ráða því hverjir fá rétt til áframhaldandi þátttöku í fyrrgreindum innkaupaferlum skal koma skýrt fram í forvalsgögnum eða öðrum gögnum sem dreift er til hugsanlegra þátttakenda hvaða forsendur dóm- eða forvalsnefnd skuli leggja til grundvallar við val sitt. Þegar dómnefnd er skipuð skal þess gætt að forsendur niðurstöðu komi skýrt fram í útboðsgögnum.

Með sama hætti getur kaupandi skipað dómnefnd til að meta hagstæðasta tilboð eða vinningshafa í samkeppni.

38. gr.

Framkvæmd og umsjón með útboðsskyldum innkaupum

Gerð og frágangur forvals- og útboðslýsinga er á ábyrgð þeirra sem kaupa vöru, þjónustu eða verklegar framkvæmdir fyrir hönd Reykjavíkurborgar. Innkaupadeild annast framkvæmd allra innkaupaferla, sbr. 17. gr. á vegum Reykjavíkurborgar, sbr. þó 3. mgr. Þeir sem annast innkaup fyrir hönd Reykjavíkurborgar skulu nýta sér ráðgjöf borgarlögmans um lögfræðileg álitæfni.

Ef Reykjavíkurborg eða einstakar stofnanir hennar hafa samvinnu við aðra aðila um innkaup skal innkaupadeild annast innkaupin ef kostnaðarhlutdeild Reykjavíkurborgar er 50% eða meiri. Ákvæði þetta gildir þó ekki þegar samvinna er höfð við aðra opinbera aðila.

Ef Reykjavíkurborg eða einstakar stofnanir hennar eru í samstarfi við aðra aðila um innkaup og Reykjavíkurborg ber minna en helming kostnaðar skal samráð haft við innkaupadeild og henni tilkynnt um tilhögun og niðurstöðu innkaupa.

39. gr.

Samningsgerð og ábyrgð á framkvæmd samninga

Innkaupadeild skal annast alla samningsgerð í framhaldi innkaupa yfir viðmiðunarfjárhæðum. Sama gildir um framhaldskaup og samningsviðauka, sbr. 30. gr. Innkaupadeild nýtur aðstoðar borgarlögmans þar sem þörf er á.

Óheimilt er að greiða viðsemjanda vegna innkaupa fyrr en fullnægjandi samningsefndatrygging liggur fyrir, hafi hún verið áskilin, og samningur er undirritaður. Innkaupadeild staðfestir skriflega að samningsefndatrygging liggi fyrir.

Sviðstjórar og yfirmenn einstakra skrifstofa og stofnana bera ábyrgð á framkvæmd samninga sem komið hefur á með innkaupaferli og skulu tryggja skilvirkt eftirlit með framkvæmd þeirra. Innkaupadeild er til aðstoðar og ráðgjafar komi til vandkvæða við framkvæmd samninga.

40. gr.

Gjaldprot samningshafa

Verði samningsaðili úrskurðaður gjaldproti skal kaupandi rifta samningnum. Skal samningshafa tilkynnt um riftunina með sannanlegum hætti. Þó er heimilt, með samþykki innkaupa ráðs, að víkja frá skyldu til að rifta samningi ef knýjandi aðstæður og málefnalegar ástæður mæla með því.

41. gr.

Meðferð reikninga vegna innkaupa

Í skriflegum samningum um innkaup á verkum, vöru eða þjónustu skal skýrt kveðið á um reikningsgerð og greiðslutilhögun. Um slíka tilhögun ber að fara eftir reglum fjármálaskrifstofu Reykjavíkurborgar.

42. gr.

Keðjuábyrgð

Í útboðsgögnum vegna verka og þjónustu skal kveða á um heimild kaupanda til að krefjast þess að aðalverktaki tryggi og beri ábyrgð á að allir starfsmenn, hvort sem um ræðir starfsmenn verktaka, undirverktaka eða starfsmannaleiga, fái laun, starfskjör, sjúkra- og slysatryggingar og önnur réttindi í samræmi við gildandi kjarasamninga og lög hverju sinni. Einnig skal heimilt að kveða á um að aðalverktaki skuli með virku eftirliti tryggja að starfsmenn undirverktaka og starfsmannaleiga fái viðeigandi laun og réttindi í samræmi við framangreint. Skal bjóðandi undirrita yfirlýsingu um ábyrgð sína að þessu leyti og skila inn með tilboði sínu.

Jafnframt skal mælt fyrir um í útboðsgögnum vegna verka og þjónustu að kaupandi hafi heimild til að greiða vangoldnar verktakagreiðslur til undirverktaka og annarra starfsmanna, sem svara til launatengdra greiðslna, á kostnað aðalverktaka standi hann ekki í skilum með slíkar greiðslur. Skilyrði fyrir beitingu þessa ákvæðis er að ekki sé deilt um réttmæti hinnar vangoldnu kröfu, kröfur séu í nánu og eðlilegu sambandi við framkvæmd opinbers samnings, lokauppgjör á samningi hafi ekki farið fram og að kröfur berist kaupanda innan fjögurra mánaða frá því að þær féllu í gjalddaga. Við greiðslu slíkra krafna þarf að gæta að uppgjöri opinberra gjalda þeim tengdum og gildandi reglum um vinnslu og varðveislu persónuupplýsinga.

Verði aðalverktaki uppvís að brotum gegn keðjuábyrgð sinni skal kaupandi beita samningsbundum sektarákvæðum þar til samningsaðili hefur rétt hlut allra starfsmanna sem um ræðir. Skal kaupandi veita samningsaðila stuttan frest til úrbóta. Verði ekki bætt úr innan þess frests er kaupanda heimilt að segja upp samningi aðila án frekari fyrirvara.

43. gr.

Trúnaðarskylda

Allir starfsmenn er koma að innkaupum og innkaupamálum skulu gæta þagmælsku um það sem þeir fá vitneskju um í starfi sínu og leynt á að fara vegna einka- og almannahagsmuna samkvæmt lögum eða eðli máls.

44. gr.

Breytingar á samningi á gildistíma

Heimilt er að breyta samningi á gildistíma hans án þess að hefja nýtt innkaupaferli í eftirfarandi tilvikum:

- a) Skýr endurskoðunarákvæði eru í samningi t.d. verðbreytingar, valmöguleikar, umfang og skilyrði.
- b) Þegar um er að ræða viðbótarverk, -þjónustu eða -vörur sem ekki var gert ráð fyrir í umsömdum innkaupum og nauðsynlegt er, vegna ófyrirsjáanlegra atvika, að sami aðili sjái um.
- c) Þegar þörf fyrir breytingar kemur til vegna ófyrirsjáanlegra atvika sem kaupandi gat ekki séð fyrir og verðmæti viðbótarinnkaupa er ekki meira en helmingur af upphaflegri samningsfjárhæð.
- d) Breytinga er óskað á aðilum samnings í samræmi við skýra heimild í samningi og nýr aðili uppfyllir hæfiskröfur útboðsgagna.
- e) Breytingar óháð verðmæti eru óverulegar.
- f) Verðmæti breytinga er lægra en viðmiðunarfjárhæðir eða lægra en 10% af samningi um vöru eða þjónustu og 15% af verksamningi. Meta þarf í heild verðmæti allra breytinga.

Ekki er heimilt að breyta samningi á gildistíma hans ef breyting verður talin veruleg, sbr. ef:

- a) Breyting hefði gert fleiri bjóðendum kleift að taka þátt í upphaflegu innkaupaferli hefði hún verið til staðar í upphafi.
- b) Breyting verður á fjárhagslegu jafnvægi samnings eða rammasamnings í þágu fyrirtækis sem ekki var gert ráð fyrir í upphaflegum samningi.
- c) Breyting vikkar verulega út gildissvið samnings.
- d) Annað fyrirtæki kemur í stað þess sem kaupandi gerði upphaflegan samning við án heimildar í samningi.

45. gr.
Uppsögn samnings

Kaupanda er heimilt að segja opinberum samningi upp einhliða meðan á gildistíma hans stendur við eftirfarandi aðstæður:

- a. Ef veruleg breyting hefur verið gerð á samningi sem hefði átt að leiða til þess að hefja skyldi nýtt innkaupaferli, sbr. 45. gr.
- b. Ef fyrirtæki, sem upphaflega var valið, hefði átt að vera útilokað frá innkaupaferli, sbr. 6. og 7. mgr. 33. gr.
- c. Ef ekki hefði átt að gera samning við fyrirtæki í ljósi alvarlegs brots á reglum þessum.

46. gr.
Kærur og kvartanir

Sé um að ræða innkaup sem falla undir lög um opinber innkaup, getur aðili borið fram kæru til kærunefndar útboðsmála í samræmi við ákvæði þeirra laga. Leiðbeina skal þátttakendum í innkaupaferli um kærufresti samkvæmt gildandi lögum um opinber innkaup þegar innkaupaferlið fellur undir gildissvið laganna.

Telji bjóðendur eða seljendur vöru, verka og þjónustu að á rétti sínum hafi verið brotið eða meðferð innkaupamála hjá Reykjavíkurborg sé ábótavant, en málið heyrir ekki undir kærunefnd útboðsmála, er þeim ætíð heimilt að beina erindi þar um til innkauparáðs. Kvörtun skal berast innkauparáði skriflega innan 20 daga frá því kvartandi vissi eða mátti vita um ákvörðun, athöfn eða athafnaleysi, sem hann telur brjóta gegn réttindum sínum. Varði kvörtun ákvörðun innkauparáðs skal henni þó beint til borgarráðs.

Kærunefnd útboðsmála hefur ekki lögsögu yfir einstökum innkaupum Reykjavíkurborgar sem eru undir viðmiðunarfjárhæðum þeim er gilda hverju sinni um útboðsskyldu samkvæmt lögnum.

47. gr.
Hæfis- og siðareglur

Enginn starfsmaður Reykjavíkurborgar eða fulltrúi í nefnd, ráði eða stjórn á vegum Reykjavíkurborgar má eiga aðild að ákvörðunum um innkaup, sem varða aðila sem þeir eru náskyldir eða í hagsmunatengslum við. Ber starfsmanni eða nefndarfulltrúa að hafa frumkvæði að því að gera viðvart um ástæður er kunna að valda vanhæfi hans.

Starfsmönnum Reykjavíkurborgar og fulltrúum í nefndum, ráðum eða stjórnnum á vegum Reykjavíkurborgar er óheimilt að þiggja boðsferðir sem tengjast viðskiptum við Reykjavíkurborg nema með sérstakri heimild borgarstjóra hverju sinni.

48. gr.
Gildistaka

Reglur þessar öðlast gildi 31. maí 2019.

Frá sama tíma falla úr gildi innkaupareglur Reykjavíkurborgar frá 8. maí 2014.

GREINARGERÐ MEÐ TILLÖGUM AÐ NÝJUM INNKAUPAREGLUM REYKJAVÍKURBORGAR 2019

INNGANGUR

Innkauparáð ákvað á fundi sínum 15. desember 2017 að fela innkaupadeild og embætti borgarlögmanns að hefja endurskoðun á innkaupareglum Reykjavíkurborgar. Að þeirri vinnu komu helstu notendur innkaupareglanna og var unnið úr athugasemdum m.a. frá fjármálaskrifstofu, umhverfis- og skipulagssviði, skrifstofu þjónustu og reksturs og velferðarsviði.

Greinargerð þessi er sett til stuðnings tillögum að nýjum innkaupareglum Reykjavíkurborgar sem samþykktar voru á fundi innkauparáðs 2. maí 2019. Henni er ætlað að skýra þá aðferðarfræði sem var viðhöfð við tillögugerðina og vera til hliðsjónar við túlkun reglnanna í framkvæmd. Settar eru fram athugasemdir við helstu greinar reglnanna sem lagt er til að taki breytingum frá eldri reglum og kemur þar fram hvaða breytingar eru lagðar til sem og röksemdir fyrir þeim. Þær greinar sem ekki er getið hér á eftir eru ýmist uppfærðar miðað við breytta löggjöf, einföldun orðalags eða eru efnislega óbreyttar frá eldri reglum.

Með breytingum á löggjöf um opinber innkaup árið 2016 var kveðið á um breytingar á málsmeðferðarreglum um innkaup sveitarfélaga undir viðmiðunarfjárhæðum sem áður höfðu gilt. Fengu sveitarfélög rúman aðlögunartíma til að tileinka sér þessar breytingar og er nú komið að því að því að lögin taki gildi fullum fetum 31. maí 2019. Reykjavíkurborg hefur um langt skeið framkvæmt innkaup sín samkvæmt eigin innkaupareglum sem hafa um áratugaskeið verið að meginstefnu til sambærilegar gildandi lögum á hverjum tíma. Þar sem ný lög bera með sér mikilvægar grundvallarbreytingar á skyldum sveitarfélaga er nauðsynlegt að nýjar innkaupareglur, sem samræmast nýjum lagaskyldum, taki gildi samhliða fyrirséðri gildistöku breytinga á málsmeðferðarreglum laganna gagnvart sveitarfélögum. Í tillögum þessum hefur verið leitast við að einfalda eins og kostur er þær málsmeðferðarreglur sem gilda munu um innkaup hvort sem er yfir eða undir viðmiðunarfjárhæðum laganna frá og með 31. maí nk.

Í ljósi breytinga í löggjöf á viðmiðunarfjárhæðum voru allar viðmiðunarfjárhæðir reglnanna endurskoðaðar. Innkauparáð hefur með samþykkt nýrra reglna markað stefnu um verklag við innkaup sem fram kemur í tillögunum um viðmiðunarfjárhæðir. Að baki nýjum tillögum um viðmiðunarfjárhæð liggur það grundvallarsjónarmið að samræma verklag við lagaskyldu svo auðvelt verði fyrir starfsmenn Reykjavíkurborgar að vinna að innkaupum í samræmi við innkaupareglur og lög. Í því augnamiði miðast nýjar tillögur við að viðmiðunarfjárhæðir verði tilgreindar án virðisaukaskatts enda er það í samræmi við þá aðferðarfræði sem notuð er í lögunum. Jafnframt var horft til samræmingar við lög og lagt til að viðmiðunarfjárhæð fyrir samninga um vörur og þjónustu verði hin sama. Auk þess er í nýjum tillögum sú stefna mörkuð

að viðmiðunarfjárhæðir fyrir verðfyrirspurnir og notkun innkaupaferla séu í eðlilegu samhengi við viðmiðunarfjárhæðir laganna og eftirlitshlutverk ráðsins.

Önnur megináhersla innkauparáðs í nýjum tillögum er efling á eftirliti með innkaupum hjá Reykjavíkurborg. Lagðar eru til margvíslegar breytingar sem stuðla að skýrari verkaskiptingu kaupenda, fagráða, innkaupadeildar, fjármáladeildar og innkauparáðs. Þá er sérstök áhersla lögð á aukið upplýsingaflæði til innkauparáðs og skýr hlutverk þeirra sem sæta eftirliti í því tilliti.

Þá er lögð áhersla á aukin úrræði til að sporna við kennitöluflakki og tryggja aukið mat á hæfni bjóðenda með tilliti til viðskiptasögu helstu stjórnenda og eigenda. Einnig er áhersla lögð á að kveðið sé á um keðjuábyrgð aðalverktaka í útboðsgögnum Reykjavíkurborgar og mælt fyrir um málsmeðferðarreglur við framkvæmd meðferðar á mögulegum kröfum undirverktaka vegna hennar.

Fyrir liggur að um þessar mundir er unnið að stjórnkerfisbreytingum hjá Reykjavíkurborg sem hafa munu áhrif á stjórnkerfið í kringum innkaup Reykjavíkurborgar. Þó að fyrirhuguð stjórnkerfisbreyting sé fyrirséð er nauðsynlegt að nýjar málsmeðferðarreglur um framkvæmd innkaupa taki gildi 31. maí nk. vegna gildistöku laga um opinber innkaup gagnvart sveitarfélögum á þeim tímapunkti. Eðlilegt er því að horfa til þess að nýjar innkaupareglur verði endurskoðaðar á haustmánuðum í tengslum við innleiðingu á nýju stjórnkerfi og nýrra samþykka fyrir ráð og nefndir.

ATHUGASEMDIR VIÐ EINSTAKAR GREINAR

I. KAFLI ALMENN ÁKVÆÐI

Um 1. gr.

Orðalagsbreytingar á tilgangi innkaupareglna eru settar fram til einföldunar og til samræmis við nýtt ákvæði 11. gr. um ábyrg innkaup. Jafnframt er orðalagsbreyting í ákvæði 3. mgr. til skýringar á þeim tilgangi reglnanna að innkaup Reykjavíkurborgar stuðli að virkri samkeppni fyrirtækja á markaði og efli nýsköpun og þróun.

Um 5. gr.

Með breytingum á 5. gr. er brugðist við stefnu innkauparáðs um að skýra verkaskiptingu milli kaupanda og innkaupadeildar. Eru hér tilgreind helstu hlutverk þeirra aðila sem koma að framkvæmd innkaupa, ráðgjöf og töku ákvarðana um innkaup hjá Reykjavíkurborg. Þá er fellt út ákvæði 3. mgr. 5. gr. eldri reglna í samræmi við breytingu á 1. mgr. þessarar greinar sem og 11. gr. um ábyrg innkaup.

Um 6. gr.

Í þeim tilgangi að gera ábyrgð á því að farið sé að reglum Reykjavíkurborgar um innkaup sýnilegri er hér að finna ákvæði sem var í 1., 2. og 7. mgr. 37. gr. eldri reglna. Áhersla er lögð á að það er á ábyrgð viðkomandi kaupanda að haga þeim innkaupum sem hann ber ábyrgð á í samræmi við innkaupareglur. Þá einnig áhersla á að fagråd bera ábyrgð á eftirliti með innkaupum sviða og stofnanna sem undir þau heyra.

Um 7. gr.

Greinin er nýmæli í bland við meginhluta ákvæða 3. – 6. mgr. 37. gr. eldri reglna. Nýmælin snúa aðallega að því að yfirlit yfir einstök innkaup sviða og skrifstofa Reykjavíkurborgar skuli almennt ná yfir síðustu 12 mánuði en einu sinni á ári skuli yfirlitin ná yfir síðustu 48 mánuði. Þá er mælt fyrir um að fagråd getur nú sent ábendingar um einstök innkaup til innkauparáðs. Með framsetningu ákvæðis 1. mgr. er lögð áhersla á eftirlit fagráðs með innkaupum sem undir það heyra og að miðlægar skrifstofur skuli senda innkauparáði yfirlit sín. Í 2. mgr. er nýmæli sem lýtur að því að senda skuli innkauparáði ársfjórðungsleg yfirlit yfir einstök innkaup yfir fimm milljónum. Þá er ákvæði í 4. mgr. um nánari útfærslu yfirlita. Í 7. mgr. er að finna ákvæði þar sem mælt er fyrir um að kaupendur sendi upplýsingar til innkauparáðs eða annarra eftirlitsaðila sem óska eftir þeim.

Um 8. gr.

Greinin er nýmæli og er nánari útfærsla á eftirlitshlutverki innkauparáðs. Í 1. mgr. er mælt fyrir um að óska skuli eftir fyrirfram samþykki innkauparáðs ef til stendur að fara í bein kaup yfir viðmiðunarfjárhæðum. Með þessu nýja fyrirkomulagi er leitast við að auðkenna öll slík innkaup með tilteknu númeri sem fram komi á öllum reikningum þeim tengdum til að auðvelda allt eftirlit með slíkum innkaupum.

Þá er mælt fyrir um í 2. mgr. að kaupandi sem óskar eftir því að borgaráð samþykki viðauka við fjárheimildir skuli senda tilkynningu til innkauparáðs til upplýsingar þegar viðaukinn hefur verið samþykktur í borgarráði. Að auki er mælt þar fyrir um að fjármálaskrifstofa sendi innkaupadeild yfirlit yfir samþykktu viðauka ársfjórðungslega. Markmiðið með þessum tillögum er að auka eftirlit með innkaupum sem ekki hefur verið sérstaklega gert ráð fyrir í upphaflegum fjárheimildum.

Í 3. mgr. er mælt fyrir um að kaupandi skuli í upphafi árs senda innkauparáði fjárfestinga- og fjárhagsáætlun sviða og skrifstofa. Mun fjármálaskrifstofa hafa umsjón með að samræma sniðmát í fjárhagskerfi til birtingar þessara upplýsinga. Í 4. mgr. er mælt fyrir um að fjármálaskrifstofa skuli ársfjórðungslega senda innkauparáði yfirlit yfir frávik frá samþykktum fjárheimildum. Er markmið þessara tillagna að auka enn á upplýsingaflæði til innkauparáðs í því augnamiði að auðvelda eftirlit með innkaupum sem leiða af frávikum frá samþykktum fjárheimildum.

Ákvæði 5. mgr. er ekki nýmæli en það var að finna í 2. og 3. ml. 5. mgr. 27. gr. eldri innkaupareglna.

Í 6. mgr. er að finna mikilvægt nýmæli sem kveður á um að innkauparáð hefur heimild til krefja kaupanda um að stöðva framkvæmd samnings tímabundið ef ekki liggur skýrt fyrir að samningi hafi verið komið á í samræmi við innkaupareglur og / eða ef fjárheimildir eru ekki fyrir hendi. Berist ekki upplýsingar til innkauparáðs innan 72 klst. frá því beiðni um upplýsingar berst skal innkauparáð leggja til við borgarráð að kaupandi stöðvi framkvæmdir þar til innkauparáð hefur aflétt tímabundinni stöðvun. Rétt þykir að borgarráð taki formlega ákvörðun um að stöðva samning að fenginni tillögu innkauparáðs en jafnframt að innkauparáð geti aflétt tímabundinni stöðvun enda fundar það eftir þörfum skv. samþykktum ráðsins.

Um 9. gr.

Ákvæði 1. mgr. er samsvarandi 6. gr. í eldri reglum en ákvæði 2. mgr. er nýmæli um samvinnu innkaupadeildar og sviðstjóra um hagkvæmni við skipulag innkaupa hjá sviðum borgarinnar. Þar er jafnframt mælt fyrir um ábyrgð kaupanda á að samræma innkaup til samræmis við tillögur innkaupadeildar að þessu leyti.

Um 11. gr.

Greininni er nýmæli og kemur í stað 8. gr. eldri reglna um mat á umhverfisáhrifum í aðdraganda innkaupaákvæðana. Í greininni kemur fram að kaupandi skuli framkvæma innkaup á eins ábyrgan og umhverfisvænan hátt og unnt er hverju sinni. Meta skuli fyrirfram möguleika þess að framkvæma fyrirhuguð innkaup í samræmi við gildandi stefnur Reykjavíkurborgar, eins og umhverfis- og auðlindastefnu Reykjavíkurborgar, mannréttindastefnu Reykjavíkurborgar og aðrar stefnur einstakra sviða og skrifstofa Reykjavíkurborgar. Þá er mælti fyrir um í 2. mgr. að kaupandi skuli að jafnaði skrá niðurstöður slíks mats og að innkaupadeild geti óskað eftir að kaupandi sýni fram á að það hafi verið gert.

Um 12. gr.

Greinin er að mestu samhljóða 9. gr. eldri reglna. Orðalagsbreytingar draga fram áherslu á þá meginreglu að kaupandi geri kostnaðaráætlun á undirbúningsstigi innkaupa.

Um 13. gr.

Greinin er uppfærð í samræmi við núverandi framkvæmd innkaupadeildar varðandi miðlæga samninga og birtingu þeirra á innri vef borgarinnar.

Um 14. gr.

Ákvæðið fjallar um þær viðmiðunarfjárhæðir sem leiða til skyldu til að viðhafa verðfyrirspurn eða formlegt innkaupaferli áður en samningur er gerður. Eins og greint er frá í inngangi þessarar greinargerðar voru allar viðmiðunarfjárhæðir innkaupareglna endurskoðaðar í þeim tilgangi að samræma við breytingar í löggjöf að þessu leyti sem og til einföldunar fyrir kaupendur hjá Reykjavíkurborg. Stefna innkauparáðs er eftir sem áður að mæla skuli fyrir um útboðsskyldu undir viðmiðunarfjárhæðum laganna og að gera skuli samanburð meðal fyrirtækja með verðfyrirspurn undir útboðsmörkum. Við samanburð milli nýrra viðmiðunarfjárhæða og eldri

verður að hafa hugfast að ekki er gert ráð fyrir virðisaukaskatti í nýjum viðmiðunarfjárhæðum en sú aðferðarfræði er til samræmis við breytta löggjöf að þessu leyti og til einföldunar við mat á vali á þeim málsmeðferðarreglum sem um innkaupin skuli gilda.

Í 4. mgr. ákvæðisins er mörkuð sú stefna að ekki sé skylt að framkvæma innkaupaferli undir viðmiðunarfjárhæðum laga við gerð samninga um félagsþjónustu og aðra sértæka þjónustu skv. 16. gr. reglnanna en þar eru nánari málsmeðferðarreglur um framkvæmd við gerð slíkra samninga. Þessi ráðstöfun er í samræmi við ákvæði gildandi laga um gerð slíkra samninga.

Í 6. mgr. er ítarlega ákvæði en verið hefur um innkaup undir viðmiðunarfjárhæðum. Þar er kveðið á um að kaupandi skuli ávallt gæta hagkvæmni og gera samanburð meðal sem flestra fyrirtækja. Slíkur samanburður skal jafnan gerður skriflega eða með rafrænni aðferð. Við þessi innkaup skal virða jafnræðisreglu 3. mgr. 1. gr. reglnanna. Nýmæli er að ef sú aðstaða kemur upp að fyrirhuguð innkaup eru yfir kostnaðaráætlun og/eða viðmiðunarfjárhæðum skuli kaupandi leita ráðgjafar innkaupadeildar áður en samningur kemst á. Þá er rétt að vekja athygli á nýmæli í lokamálslið ákvæðisins þar sem kveðið er á um að kaupandi skuli fá staðfestingu frá viðsemjanda sínum um að hann sé í skilum með opinber gjöld og lífeyrissjóðsiðgjöld.

Ákvæði 7. mgr. varðar skyldu kaupanda til að leita fyrirfram staðfestingar innkaupadeildar á heimild kaupanda til að beita tilgreindum innkaupaferlum við tilteknar aðstæður yfir viðmiðunarfjárhæðum í samræmi við 17. og 26. gr. reglnanna. Í eldri reglum hafði innkauparáð það hlutverk að samþykkja notkun innkaupaferla annarra en útboðs, sbr. 3. mgr. 31. gr. eldri reglna. Ný löggjöf gerir hins vegar ráð fyrir meira svigrúmi varðandi notkun annarra innkaupaferla yfir viðmiðunarfjárhæðum og því er ekki talin lengur þörf á fyrirfram samþykki innkauparáðs við slíkar aðstæður.

Um 15. gr.

Í greininni eru tilgreindir þeir samningar sem ekki falla undir gildissvið reglnanna og eru ákvæðin í samræmi við ákvæði laga um opinber innkaup.

Um 16. gr.

Ákvæðið tekur til málsmeðferðar við gerð samninga um félagsþjónustu og aðra sértæka þjónustu og er í samræmi við ákvæði laga um þá framkvæmd.

Um 17. - 29. gr.

Ákvæðin hafa verið uppfærð og einfölduð eins og kostur er miðað við breytingar á löggjöf.

Um 30. gr.

Ákvæðið er samsvarandi 25. gr. eldri reglna og hefur verið uppfært miðað við endurskoðun á viðmiðunarfjárhæðum skv. 14. gr. Nýmæli er að finna í 2. mgr. ákvæðisins þess efnis að kaupandi skuli gera sérstaka kostnaðaráætlun fyrir viðbótarverk og afla þeim sjálfstæðra fjárheimilda. Jafnframt að viðbótarverk skuli merkt með eigin auðkennisnúmeri sem rekjanlegt er til verknúmers aðalverks. Tilgangur þessa ákvæðis er að auka eftirlit með viðbótarverkum.

Um 33. gr.

Greinin er samsvarandi 28. gr. eldri innkaupareglna með þeim breytingum sem orðið hefur á löggjöf varðandi hæfi bjóðenda. Í 8. mgr. ákvæðisins er nýmæli þess efnis að þátttakandi eða bjóðandi skal útilokaður frá þátttöku í innkaupaferli hafi hann brotið gegn skyldum um greiðslu opinberra gjalda, lífeyrissjóðsiðgjalda eða annarra lögákveðinna gjalda og því hefur verið endanlega slegið föstu með ákvörðun dómstóls eða stjórnvalds þar sem bjóðandi er skráður eða í aðildarríki innan Evrópska efnahagssvæðisins. Þá er vakin athygli á að skv. 12. mgr. er við mat á hæfi bjóðanda heimilt að horfa til viðskiptasögu stjórnenda og helstu eigenda í nánar tilgreindum tilvikum. Tilgangur beggja þessara ákvæða er að sporna við kennitöluflakki við gerð opinberra samninga.

Um 34. - 41. gr.

Ákvæðin hafa verið uppfærð og einfölduð eins og kostur er miðað við breytingar á löggjöf sem og breytingar á viðmiðunarfjárhæðum innkaupareglna.

Um 42. gr.

Greinin er nýmæli og fjallar um skyldu til að kveða á um keðjuábyrgð í útboðsgögnum vegna verka og þjónustu sem og málsmeðferð við uppgjör vegna mögulegra krafna vegna keðjuábyrgðar. Er tilgangur ákvæðisins að í samningi aðila verði heimild kaupanda til að krefjast þess að aðalverktaki tryggi og beri ábyrgð á að allir starfsmenn, hvort sem um ræðir starfsmenn verktaka, undirverktaka eða starfsmannaleiga, fái laun, starfskjör, sjúkra- og slysatryggingar og önnur réttindi í samræmi við gildandi kjarasamninga og lög hverju sinni. Einnig skal heimilt að kveða á um að aðalverktaki skuli með virku eftirliti tryggja að starfsmenn undirverktaka og starfsmannaleiga fái viðeigandi laun og réttindi í samræmi við framangreint. Skal bjóðandi undirrita yfirlýsingu um ábyrgð sína að þessu leyti og skila inn með tilboði sínu.

Um 42. gr.

Greinin er nýmæli og samsvarar nýmælum í 90. og 91. gr. laga um opinber innkaup nr. 120/2016.

Reykjavík, 6. maí 2019